

духовного, емоційного та інтелектуального контакту, реальна турбота про учня, участь у розв'язанні проблем учня та ін.

Отже, професійно-педагогічне спілкування вчителя початкової школи розглядаємо як комунікативну діяльність педагога, спрямовану на формування, розвиток, виховання та навчання особистості молодшого школяра та ефективну взаємодію з іншими суб'єктами професійної діяльності. Професійно-педагогічне спілкування включає комунікативний, перцептивний та інтерактивний компоненти і є ширшим за поняття «педагогічне спілкування», оскільки передбачає взаємодію вчителя не тільки з молодшими школярами, а й з усіма ймовірними суб'єктами спілкування (адміністрацією школи, колегами, батьками тощо).

Список використаних джерел

1. Волкова Н. П. Професійно-педагогічна комунікація: Навч. посіб. / Н. П. Волкова – К.: ВЦ «Академія», 2006. – 256 с.
2. Гончаренко С. Український педагогічний словник / С. Гончаренко. – К.: Либідь, 1997. – 376 с.
3. Педагогіка у запитаннях і відповідях: Навчальний посібник/ А. І. Кузьмінський, В. П. Омеляненко. – Київ, 2006. – 486 с.
4. Мешко Г. М. Вступ до педагогічної професії / Г. М. Мешко – Альма Матер, 2010. – 378 с.

УДК 802.0:37-5

ШПІЛЬКА Є.С.

ТЕЛИЧКО Н.В.

Мукачівський державний університет, Україна

СУТНІСТЬ ТА ЗМІСТ ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ НА ЗАСАДАХ КОМПЕТЕНТНІСНОГО ПІДХОДУ

Здобуття освіти є одним із найважливіших процесів, які відбуваються в житті кожної людини. Він здебільшого є двостороннім та включає взаємодію вчителя й учнів, викладача й студентів та ін. Головне завдання педагога – передати інформацію учням, котрі готові та здатні до її сприйняття, а також навчити їх живому спілкуванню за допомогою всіх можливих засобів і методів формування всебічно розвиненої особистості.

Оскільки Україна входить у світовий освітній простір, то великого значення набуває вивчення іноземних мов учнями загальноосвітніх шкіл. Тому особливої актуальності набуває проблема готовності вчителів іноземних мов до професійної діяльності, складовою якої є педагогічна майстерність. Важливо, щоб учитель володів нею, мав бажання постійно її вдосконалювати відповідно до вимог часу.

На основі аналізу теорії та практики підготовки майбутніх учителів іноземної мови визначено суперечності між: існуючою об'єктивною потребою суспільства в майбутніх учителях іноземної мови, які володіють педагогічною майстерністю, та реальним рівнем сформованості педагогічної майстерності майбутнього вчителя; прагненням студентів бути фахівцями високого рівня і визначеним задовільним рівнем їх знань, умінь і навичок у галузі педагогічної майстерності; необхідністю удосконалення практики формування педагогічної майстерності майбутніх учителів

іноземних мов на засадах компетентнісного підходу і недостатньою розробленістю педагогічних умов такого процесу [1, с.52].

Цим і зумовлена актуалізація проблеми формування педагогічної майстерності майбутніх учителів іноземної мови. Показник рівня оволодіння майбутніми вчителями іноземної мови педагогічною майстерністю виявляється в період практики, де на основі аналізу діяльності студента з'ясовується відповідність його знань, умінь і навичок вимогам до вчителя [3, с.45].

Зміна освітньої парадигми зумовлює необхідність уведення понять професійної компетентності й компетентнісного підходу, що стосуються й підготовки майбутніх учителів іноземної мови. Їх професійна компетентність має відповідати високому рівню готовності до педагогічної діяльності, яка забезпечується: сукупністю ключових, загальних і спеціальних компетенцій; наявністю творчих, дослідницьких здібностей; високим рівнем інтелігентності, педагогічної майстерності; конкурентною здатністю на ринку праці [2, с.26].

Компетентнісний підхід відображає інтегральний прояв професіоналізму, в якому поєднуються елементи професійної і загальної культури (рівень освіченості, достатній для самоосвіти і самостійного вирішення пізнавальних проблем), досвіду педагогічної діяльності та педагогічної творчості, що конкретизується у певній системі знань, умінь, готовності до професійної діяльності.

Педагогічна майстерність, з точки зору компетентнісного підходу, – це складна інтегральна властивість, яка виявляється в оптимістичних професійно-ціннісних орієнтаціях, гуманних установках і поглядах на світ, у власній педагогічній позиції щодо засобів впливу на успіх життєдіяльності й навчання студентів, результати спільної інтелектуально-творчої діяльності та самовдосконалення, готовності і здатності на високому професійному рівні виконувати свої посадові та фахові обов'язки згідно сучасних теоретичних та практичних надбань.

В основі педагогічної майстерності вчителя загальна навчально-інформаційна компетенція, яка включає уміння відбору актуальної інформації, використання новітніх інформаційних технологій, збагачення особистості загальнолюдським досвідом. Компонентом педагогічної майстерності, характерним саме для вчителів іноземної мови, є комунікативна компетенція, яка необхідна для ефективної реалізації інших компетенцій, оскільки саме спілкування є єдиним ефективним шляхом вивчення мови. Дидактична та методична компетенції становлять базу педагогічної майстерності вчителя будь-якого фаху. Саме ці уміння дозволяють визначити цілі та зміст навчання, вибрати адекватні форми, методи і засоби, сформуванню ефективну систему контролю. Соціокультурна компетенція забезпечує формування знань про культуру країни, мову якої викладає вчитель. Не тільки лінгвістичні правила, але і особливості культурного середовища визначають прийнятні форми спілкування. Рефлексивна компетенція включає уміння осмислити педагогічний процес, його результати та вплив на особистість викладача і студентів. Рефлексія забезпечує не механічне повторення розробленого циклу навчання в іншому класі, а творче перенесення педагогічної системи з урахуванням

психології студентів, змін у власній та іншомовній культурі, еволюції власних поглядів [4, с. 54].

Список використаних джерел

1. Задорожна Л. В. Педагогічні аспекти професійної підготовки майбутнього вчителя / Лілія Віталіївна Задорожна // Педагогіка і психологія професійної освіти. – 2002. – № 4. – С. 79 – 85.
2. Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи: Бібліотека з освітньої політики / [Н. М. Бібік, Л. С. Ващенко, О. І. Локшина, О. В. Овчарук та ін.]. – К. : К.І.С., 2004. – 112 с.
3. Король Л. Л. Педагогічна майстерність вчителя: традиції та інновації / Лариса Леонідівна Король // Педагогіка і психологія професійної освіти. – 2002. – № 4. – С. 56 – 65.
4. Рудіна М. В. Модель професійного зростання молодого вчителя англійської мови / Марина Володимирівна Рудіна // Наукові праці Чорноморського державного університету ім. П. Могили. Сер. : Педагогіка. – 2009. – Т. 108, Вип. 95. – С. 161 – 165.

УДК 37.011. 31

ШТЕФАНЬО Т. П.,
ТОВКАНЕЦЬ Г. В.
Мукачівський державний університет

СУЧАСНИЙ УРОК ЯК ОРГАНІЗАЦІЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ВЗАЄМОДІЇ УЧИТЕЛЯ ТА УЧНІВ

Урок є дзеркалом загальної педагогічної культури вчителя, показником його інтелектуального запасу, кругозору, ерудиції. Урок – це логічно закінчений, цілісний, обмежений певними рамками відрізок навчально-виховного процесу, те місце, де відбуваються основні процеси навчання, виховання і розвитку особистості.

У методичній літературі визначають чотири блоки вимог до сучасного уроку: загальнопедагогічні вимоги, дидактичні, психологічні та гігієнічні. Дидактичними вимогами до уроку є наступні [1]:

- раціональне використання часу;
- єдність та використання активних методів навчання;
- зв'язок з раніше вивченим матеріалом і досвідом, набутим учнями;
- формування умінь учнів самостійно здобувати знання й застосовувати їх практично;
- індивідуалізація, диференціація та інтенсифікація навчального процесу;
- чітке формулювання освітніх завдань і складових елементів;
- максимальна самостійність учнів у навчанні;
- реалізація на уроках всіх дидактичних принципів;
- організоване закінчення уроку;
- здійснення міжпредметних зв'язків;
- поєднання різних моделей діяльності вчителя і учня на уроці (рис. 1)

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>